

Јулијана Алексов, дугогодишња ловранска васпитачица (1929 – 2010)

ВЈЕЧНАЈА ПАМЈАТ

Живот посвећен младим нараштајима

Вест о смрти госпође Јулијана Алексов, васпитачице која је бројне генерације данашњих Ловрана и њихових комшија из околних места деценијама стрпљиво и предано учила материнској речи и стицању првих сазнања о свету који их окружује, вратила нам је сећање на један, сада већ давни сусрет у Ловри и разговор који смо том приликом водили у њеном дому.

Стрпљиво и полако, онако како се увек обраћала својим забавиштарцима и свима који су је познавали, причала нам је тада како се у ловранском забавишту запослила крајем педесетих година двадесетог века, када тамо не само да није било идеалних, него готово никаквих услова за рад са децом. Почело се и годинама потом радило без и једне дечје књиге или играчке, а о стручној литератури за васпитаче се није могло ни говорити. Све је, како нам је тада говорила госпођа Јулијана било препуштено сналажљивости и машти забавиље.

– Прве године је у забавишту било 28 деце. Ја сам тада била без икаквог искуства у раду са децом, а ништа нисмо имали, па ни играчка. Све је било празно. Јако сам се мучила тада. Ни из једног забавишта у околини нисам могла да добијем или позајимам књиге, јер је ово било једино забавиште на српском језику. Посебан проблем је био што код нас деца нису била подељена у старосне групе, као у осталим забавиштима, него су сви били заједно.

У Будимпешти је 21. фебруара у својој 81. години живота преминула Јулијана Алексов из Ловре, коју су бројне генерације становника Чепелске аде упамтиле као своју прву и омиљену васпитачицу. Сахрањена је 26. фебруара у свом родном месту, у присуству родбине, бројних пријатеља и поштовалаца

Ни једну књигу нисам имала. Причала сам им и певала приче и песмице које сам некада ја као дете слушала од родитеља. Пуно сам се играла са њима, јер сам волела децу. Прве књиге сам добила касније из Југославије, од родбине и пријатеља међу којима је било и учитеља.

Да ли је састав деце био национално мешовит?

– Највише је било српске деце, али су долазили и Мађари. Кад смо већ завршавали годину, из суседног села је дошло троје мађарске деце која нису знала ни реч српски. За три месеца су научили и да декламују и да певају на српском. Код мене се само српски разговарало. И код куће је било тако. Када су ми синови улазили у кућу, ја сам им говорила: „Дошао си кући, затворио врата, изволи говори српски. Ја друго не разумем“.

И своју децу сам водила у забавиште. Један је лежао у колицима, а други седео. Морала сам. Млађег сина сам тамо још и дојила. Стално су се жалили на то што сам била строга према њима, па нису волели што сам забавиље. И заиста сам увек према њима двојици била строжија него према осталој деци. Никада нисам дала повода да ми неко приговори како су они повлашћени у односу на остале.

Да ли сте се у свом раду са децом ослањали на нечију помоћ?

– Једину помоћ у раду имала сам од учитељице Зорке Радашин. Она је била добар педагог и увек ми је говорила шта се захтева у првом разреду и како треба да припремам децу за полазак у школу. Све што нам је требало ишло смо да тражимо од Светозара Недељкова, који је био председник у сеоској кући, а помагала нам је и задруга. Увек ми је било криво што из тадашњег Савеза Јужних Словена нико никада није дошао ни да се интересује како радимо, нити да пита да ли нам треба нека помоћ. Никада нам нису дали ни једну књигу, него сам сама морала да преводим приче с мађарског. До 1985. године, када сам отишла у пензију, ни једну књигу нисмо добили ни од кога одавде, него сам

користила песмарицу за први разред, коју сам узимала од Зорке. И она се исто тако патила. Од сеоске куће сам добијала 40 форинти за свако дете и за тај новац сам им куповала играчке. Сада чујем да је много лакше радити, јер има и књига и играчка.

А како је изгледао живот Ваше породице и детињство проведено у Ловри?

– Рођена сам 1929. године у Ловри. Имала сам једну сестру која је пре неколико година умрла. Десило се то истог дана и истог сата када је умрла и наша мајка, само годину дана касније. Мати је умрла у 96. години живота. Отац, који је био земљорадник одгајио нас је у српском духу. Био је велики Србин, како се то каже. До своје десете године била сам код куће, у Ловри, а онда сам отишла у Пешту на школовање. Становала сам код тетке која је тамо живела, а ишла сам у трговачку школу. Она се налазила у Мештер улици.

Када сам завршила школовање, запослила сам се у сеоској кући у Ловри као службеница, а потом сам радила у окружној управи као секретарица председника. У то време су ми понудили посао записничара на седницама Парламента у Пешти, али ми отац није дозволио да идем из Ловре. Бојао се да се не удам у Пешти и да не останем тамо.

Онда сам се удала ту, у Ловри 1953. године. Муж ми је био земљорадник. Од мене су очекивали и да се удам за Србина и да не буде земљорадник. Е, такав се тада није могао наћи. Упознали смо се док сам се ја још школовала у Пешти. Виђали смо се у цркви, а после ме је он пратио кући. Ишли смо и на балове када су се одржавали у мијани у Ловри. Нисмо имали неки наш стални оркестар који би нам свирао. Био је ту чика Лазо који је имао хармонику, па смо играли уз ту његову свирку. То нам је било довољно. Момци и девојке су шетали по селу, а онда би сели пред неку кућу и тамо причали, шалили се... Када су била већа славља и на бучуру, 28. августа, долазио је Милан са својим оркестром из Мохача. На Светосавском балу у Пешти сам била само једном.

Занимљиво да сте забавиље постали баш у периоду када је требало одгајати и сопствену децу?

– Старијег сина, Љубомира, родила сам 1958. године, а Милана 1961. Хтела сам ћерку, али ето, родили су се момци. Нисам пожалила због тога. Сада имам две снаје и лепу унућу. Када је Љубомир имао 11 месеци, у Ловри су тражили забавиљу и ја сам из окружне управе у Ковину прешла у Ловру на то место. Пошто сам имала трговачку школу, требало је да се преквалификујем, али никако нисам имала времена да учим због двоје мале деце. Кад год бих узела књигу, они би ми седали у крило и било је немогуће тако учити. Но, без обзира на то, радила сам као забавиља 26 година. Више пута сам помислила да треба да пређем у задругу да радим као књиговођа, јер сам то учила и добро знала, али ме из забавишта нису пустили, пошто су били јако задовољни.

Драган Јаковљевић

Протонамесник Радован Н. Савић, парох ловрански, поводом смрти Јулијане Алексов:

Коме Господ Свепромислитељ, одреди живот достојан правог члана своје Свете цркве, томе и одлазак из овог света пролазности у свет вечности, буде достојан испраћаја и вредан помена. Ово се може с правом посведочити када је реч о пок. Јулијани Алексов, рођеној Бечејић из Ловре, која је након кратке болести, уснула у Господу.

Рођена је 18. новембра 1929. године у Ловри од честитих родитеља Владимира и Јелисавете Бечејић. Од малена је васпитавана у православној вери, да буде Богу верна и цркви одана. Стекла је средње економско образовање, и те 1953. године ступа у брак са Димитријем Алексовом, дугогодишњим ловранским појцем, са којим заједно подиже, васпитава и ишкољује два сина, Љубомира и Милана.

Била је у радном односу најпре као шеф Саветничке канцеларије у Ковинском срезу, да би по рођењу детета, а због потребе за васпитачицом у ловранском забавишту, прешла у Ловру, где остаје до одласка у пензију, 1984. године.

Многи се са љубављу сећају тетице Јуле, достојанствене, од свих цењене и поштоване, спомињући је увек у добру, а посебно као великог борца за очување српског језика. На дан прославе 750. годишњице села Ловре, одликована је граматом, за сав несебичан труд и залагање на очувању српског језика, традиције и обичаја.

Своје пензионерске дане довела је помажући у васпитавању своје четворо унучади, на које је увек била поносна. Ова честита слушкиња Господња, остаје свима у сећању као пример побожности, смерности и ревности, као верница која је долазила на сваку Литургију у свој Свети храм, где се редовно причешћивала и молила Богу.

Окружена љубављу и пажњом својих ближњих, као догорела свећа, мирно се угасила и предала душу своју Господу, да настави живот на небу у царству Божјем, где праведне душе почивају.

Опело је, на месном гробљу у Ловри, на дан празновања Преподобног Симеона Мироточивога служено у присуству великог броја људи, родбине, пријатеља и мештана Ловре, који су дошли да се последњи пут опросте од Јулијане.

Нека јој је од нас благодарење, а од Господа вечан помен у бесмртном Царству Небеском.